

DECYZJA Nr 5/2025**o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572), w związku z art. 71 ust. 1 i 2 pkt 1, art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1, art. 79 ust. 1, art. 80 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Maestro Investments Sp. z o. o., ul. Narbutta 30/6, 02-541 Warszawa reprezentowanego przez pełnomocnika Panią Mariolę Surmę w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”

orzekam:

odmówić ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”

Uzasadnienie:

Inwestor – Maestro Investments Sp. z o. o., ul. Narbutta 30/6, 02-541 Warszawa reprezentowany przez pełnomocnika Panią Mariolę Surmę wnioskiem z dnia 06.03.2024r. (wpływ 11.03.2024r.) wystąpił do Wójta Gminy Mrągowo o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”.

Przedmiotowa inwestycja, polegająca na budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54a lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.), kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (*zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit a*). Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza się po zasięgnięciu opinii właściwych organów tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie oraz organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), zwanej dalej ustawą o oś,

realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, do wydania której organem właściwym, w myśl art. 75 ust.1 pkt 4 cytowanej powyżej ustawy, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta – w przedmiotowej sprawie Wójt Gminy Mrągowo.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie w opinii znak: BO.ZZŚ.4901.54.2024.KM z dnia 9 kwietnia 2024 nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo” i jednocześnie wskazał na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących wymagań:

1. Plac budowy należy wyposażać w sorbenty. W przypadku wycieku substancji ropopochodnych i skażenia gruntu, przeprowadzić za pośrednictwem wykwalifikowanej firmy, rekultywację skażonego obszaru. Grunt oczyścić, a zebrane zanieczyszczenia przekazać do utylizacji wyspecjalizowanym w tym zakresie firmom.
2. Zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi w czasie realizacji i eksploatacji inwestycji, w tym minimalizować ich ilość, składować je selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska substancji szkodliwych oraz zapewnić ich sprawny odbiór lub ponowne wykorzystanie.
3. Podczas tankowania maszyn i pojazdów na terenie inwestycji należy stosować maty absorpcyjne w celu eliminacji ewentualnych wycieków substancji niebezpiecznych.
4. W razie konieczności mycia powierzchni paneli fotowoltaicznych do tego celu należy stosować wyłącznie wodę bez dodatków detergentów.

Regionalny Dyrektor Ochrony środowiska w Olsztynie postanowieniem znak: WOOŚ.4220.142.2024.MG.3 z dnia 26 kwietnia 2024 r. wyraził opinię, iż dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalił pełny zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodny z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, właściwy organ inspekcji sanitarnej wydaje opinię w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie takiej opinii. Jednocześnie, zgodnie z art. 78 ust. 4 u.o.o.ś., niewydanie ww. opinii w przewidzianym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń.

W toku prowadzonego postępowania powyższy organ, po uzyskaniu opinii wymaganych w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, nałożył na inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

Po przeanalizowaniu załączonych do wniosku dokumentów i zasięgnięciu opinii ww. organów, w dniu 26 listopada 2024 r. Wójt Gminy Mrągowo wydał postanowienie znak: RBK.6220.5.2024, stwierdzające potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Dnia 9 grudnia 2024 r. Wnioskodawca przedłożył w tut. Urzędzie raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach

o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”, sporządzony przez zespół autorów pod kierownictwem Pani Judyty Trzuskowskiej.

Przed wydaniem decyzji przeprowadzono postępowanie z udziałem społeczeństwa, któremu zapewniono możliwość wnoszenia wniosków i uwag w przedmiotowej sprawie. Powyższe zostało ogłoszone obwieszczeniem z dnia 3 stycznia 2025 r., znak: RBK 6220.5.2024.2025. Stosowne obwieszczenia zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Mrągowo, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na tablicy ogłoszeń w pobliżu miejsca planowanej inwestycji. W wyznaczonym terminie nie zgłoszono żadnych uwag i wniosków.

Po przedłożeniu przez Inwestora raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko Wójt Gminy Mrągowo, pismem z dnia 29.01.2025 r., znak: RBK.6220.5.2024.2025 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, zgodnie z art. 77 ustawy ooś, z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”. Opracowany w listopadzie 2024 r. przez zespół pod kierownictwem Pani Judyty Trzuskowskiej, dalej raport ooś. Zgodnie z ww. pismem Wójta Gminy Mrągowo teren inwestycji nie jest objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem znak: WOOŚ.4221.3.2025.AW.4 z dnia 9 kwietnia 2025r. postanowił odmówić uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa instalacji fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo”.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polegające na budowie elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy instalowanej ok. 0,99 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą planowane jest na działkach o nr ew. 473/3 i 473/5, obręb Probark, gmina Mrągowo. Powierzchnia możliwa do przeznaczenia pod inwestycję wynosić będzie ok. 3,91 ha. Farma fotowoltaiczna składać się miała z następujących elementów:

- konstrukcji wsporczych (montażowych) modułów fotowoltaicznych,
- paneli fotowoltaicznych: 1818 paneli o mocy 550 Wp (każdy prostokąt to 24 paneli (12x2), razem 76 prostokątów, odległość pomiędzy rzędami paneli to 9 m),
- infrastruktury naziemnej i podziemnej (linie kablowe elektryczno-światłowodowe, układ pomiarowo-rozliczeniowy),
- przetwornic prądowych (inwerterów),
- stacji transformatorowej SN/nN – orientacyjne wymiary kontenera ok. 3,06 x 5,5 m, na działce 473/5 po południowej stronie drogi gruntowej przy bramie wjazdowej,
- instalacji monitoringu terenu,
- ogrodzenia,
- innych niezbędnych elementów infrastruktury związanej z budową i eksploatacją elektrowni.

Po analizie przedłożonej dokumentacji, w ocenie tutejszego organu, przekazany materiał nie może stanowić podstawy do uzgodnienia warunków realizacji inwestycji, gdyż nie wykluczono znacząco negatywnego wpływu przedmiotowej inwestycji na środowisko przyrodnicze. Poważne wątpliwości budzi inwentaryzacja florystyczna i faunistyczna oparta na

trzech wizytach w terenie, podczas których stwierdzono nielicznych przedstawicieli poszczególnych gatunków mimo, iż siedliska w granicach terenu inwestycji jak i teren otaczający charakteryzują się dogodnymi warunkami dla m.in. płazów i ssaków. Wnioski autorów dokumentacji na temat braku negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze oraz pomijanie oddziaływań może świadczyć o zaniżaniu realnego wpływu inwestycji na środowisko. Informacje opisane w raporcie jak i dane będące w posiadaniu tutejszego organu wskazują na realne i znacząco negatywne oddziaływanie inwestycji na cenne przyrodniczo gatunki i ich siedliska będące przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Puszcza Piska. Inwestycja niewątpliwie będzie wiązała się z ubytkiem części stanowisk ptaków, płazów i gadów oraz spowoduje zajęcie zdecydowanej większości siedlisk zinwentaryzowanych gatunków ww. gromad zwierząt. Ponadto zamierzenie stoi w kolizji z ustaleniami ochrony siedlisk lądowych oraz zakazami obowiązującymi w obszarze chronionego krajobrazu. Wpłynie także negatywnie na krajobraz oraz miejsca przemieszczania się zwierząt. Inwestycje nie powinny przyczyniać się do degradacji cennych zasobów przyrodniczych. Oddziaływanie człowieka na środowisko poprzez wdrażanie odnawialnych źródeł energii mające na celu pozyskiwanie energii elektrycznej wolnej od zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw kopalnych nie może odbywać się kosztem negatywnego oddziaływania na walory przyrodnicze.

Zgodnie z raportem o oddziaływaniu na środowisko (dalej zwanym „ROŚ”) powierzchnia możliwa do przeznaczenia pod inwestycję wynosić miała ok. 3,91 ha. Obejmuje ona teren pagórkowaty, charakterystyczny dla krajobrazu młodogłacjalnego, który jest mozaiką różnych typów siedlisk. Nieruchomości te wraz z otoczeniem stanowią kompleksy pastwisk, zadrzewień, zbiorników i cieków wodnych oraz gruntów nieużytkowanych, gdzie postępuje sukcesja roślinna. Miejsce inwestycji to przede wszystkim łąki z klasy *Molinio-Arrhenatheretea* (łąki i pastwiska, mokre, wilgotne i świeże). Poprzecinane są one zadrzewieniami, głównie lasem mieszanym, w którym dominują sosny pospolite i dęby szypułkowe. Podszyt lasu bogaty jest w leszczynę pospolitą, kruszynę pospolitą i jarzab pospolity. Obszar ten nie jest narażony na antropopresję wynikającą z zabudowy i stałej obecności ludzi. Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w odległości około 500 m. Zważywszy na rozległe usytuowanie występujących użytków rolnych, łąk i pastwisk oraz licznie występujących zadrzewień, teren inwestycji jest izolowany z otoczenia, pozostając poza strefą, w której może dochodzić do płoszenia i niepokojenia zwierząt.

Teren inwestycji leży w obszarze specjalnej ochrony ptaków Puszcza Piska PLB280008, ustanowionym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313 z późn. zm.), wobec którego obowiązujące jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych, sporządzonym dla obszaru Natura 2000 Puszcza Piska (aktualizacja: marzec 2024 r.), na terenie tego obszaru występują 52 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 12 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCKZ). W okresie lęgowym obszar zasiedla ok. 13%-22% populacji krajowej rybołowa *Pandion haliaetus* (PCKZ), 2,4% - 4,9% orlika krzykliwego *Aquila pomarina* (PCKZ), powyżej 6% bielika *Haliaetus albicilla* (PCKZ) i kani czarnej *Milvus migrans* (PCKZ), 1,4-2,3% populacji krajowej trzmiełojada *Pernis apivorus*; ponadto obszar zasiedla powyżej 1% populacji krajowej takich gatunków, jak: żuraw *Grus grus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, bąk *Botaurus stellaris*, puchacz *Bubo bubo* (PCKZ), włochatka *Aegolius funereus* (PCKZ), kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Porzana parva*, lelek *Caprimulgus europaeus*, dzięcioł

średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, lerka *Lullula arborea*, gąsiorek *Lanius collurio*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*; w stosunkowo wysokiej liczebności występuje derkacz *Crex crex*. Wymienione gatunki stanowią przedmioty ochrony w ramach obszaru Natura 2000 Puszcza Piska PLB280008.

Należy zauważyć, że inwentaryzacja przyrodnicza wykonana na potrzeby raportu jednoznacznie wskazuje na wykorzystywanie obszaru przez szereg gatunków ptaków w tym, kluczowych dla obszaru Natura 2000. Badania prowadzono z punktów obserwacyjnych oraz transektów. Przy czym przemarsze transektami odbyły się dwukrotnie (raz w kwietniu i raz w maju). Ponadto obserwacje prowadzono z 4 punktów rozlokowanych wokół terenu inwestycji. Podczas prowadzonych prac, spośród stwierdzonych 52 gatunków odnotowano m. in. koczującą parę błotniaka stawowego, 3 osobniki żurawia, który gnieździ się na obszarach położonych na północ, gdzie stwierdzono parę z młodym oraz 9 os. przelatujących, 1 parę lęgową lerkę gniazdującego w okolicznych zadrzewieniach, po jednym osobniku dzięcioła czarnego, dzięcioła zielonego oraz dzięciołka, dla których oceniono lokalizację stanowisk lęgowych w okolicznych lasach poza terenem inwestycji. Spośród ptaków drapieżnych zaobserwowano 4 osobniki myszołowa, który gniazduje w kompleksach leśnych otaczających teren inwestycji. Należy zauważyć, że teren inwestycji stanowi część śródleśnych łąk położonych przy jeziorze Wierzbowskim wraz z otaczającymi go licznymi zastoiskami wody i obszarami podmokłymi. Wg. danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wszystkie trzy płaty terenu inwestycji stanowią trwale użytki zielone kwalifikowane w ramach Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2024 r. Ponadto w stosunku do jednego z pól w ubiegłym roku pobierane były dopłaty w ramach wariantu 4.5. Półnaturalne łąki świeże. Trwale użytki zielone są istotne z punktu widzenia ptaków gniazdujących w lasach, a żerujących na otwartych powierzchniach. Powierzchnia tych żerowisk i miejsc występowania sukcesywnie podlega zmniejszeniu na skutek zaprzestania użytkowania kośnego i pastwiskowego, a także zmiany przeznaczenia gruntów na cele upraw rolnych i zalesiania. Najbardziej jednak realnym zagrożeniem dla rozpatrywanego obszaru jest niekontrolowany rozwój zabudowy, bowiem na terenach o nieprzeciętnych walorach krajobrazowych, wysokich wartościach przyrodniczych i dogodnych pod zabudowę z uwagi na dostęp uzbrojenia (infrastruktury technicznej), dochodzi do zajęcia gruntów przez obiekty budowlane. Skutkiem tego jest pogorszenie warunków siedliskowych szeregu gatunków ptaków w wyniku niszczenia lub uszczuplenia ich siedlisk, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000. Jak wskazuje Autor obszar ten jest wykorzystywany przez błotniaka stawowego, myszołowa czy żurawie, które gniazdują w najbliższej okolicy. Przypadku tych gatunków ważna jest dostępność pokarmu, to ona determinuje obecność ptaków w danym miejscu.

Mimo, iż nie określono ilości stwierdzeń dla każdej z kontroli terenowych to dokonany podział na gatunki lęgowe, żerujące i przelatujące pozwala na wstępne określenie intensywności wykorzystywania terenu przez awifaunę. Poza kluczowymi gatunkami obszar stanowi siedlisko wielu pospolitych ptaków. Najliczniejszymi gatunkami na terenie planowanej inwestycji i w sąsiedztwie były bogatka, grubodziób, rudzik, skowronek, sójka, szpak, zięba. Odnotowane w okresie lęgowym osobniki wchodzą w skład lokalnej populacji lęgowej podobnie jak inne pospolite gatunki. Obecnie teren bezpośrednio przeznaczony pod farmę, w większości użytkowany jako łąka/pastwisko, to siedlisko lęgowe dla 4 par bogatki, 2 par grubodzioba, 3 pary rudzika, 5 par szpaka, 7 par zięby. Łąki otoczone zadrzewieniami stanowią dla nich dogodne i powszechnie wykorzystywane siedlisko lęgowe.

W raporcie całkowicie pominięto badania nakierowane na określenie lokalnej populacji nietoperzy. Niemniej jednak charakter terenu, tj. otwarta przestrzeń położona pośród drzew, gdzie znajdują się liczne podmokłości oraz znaczna różnorodność zinwentaryzowanej entomofauny pozwala przypuszczać, że obszar ten stanowi miejsce schronienia i żerowania nietoperzy.

Planowana inwestycja zmieniłaby sposób zagospodarowania działek objętych wnioskiem, a także doprowadziłaby do uszczuplenia powierzchni trwałych użytków zielonych w wyniku prac budowlanych, ponieważ na potrzeby inwestycji niezbędne jest posadowienie konstrukcji wspornej (stołów z panelami PV), ułożenie przewodów elektroenergetycznych w gruncie i wykonanie stacji transformatorowych. Wiąże się to z przeprowadzeniem m.in.: licznych wykopów w celu ułożenia kabli elektroenergetycznych, wymagać będzie okresowego składowania urobku z wykopów, a także wyrównania i oczyszczenia dna wykopu z kamieni oraz wykonania podsypki piaszczystej. Niewątpliwie zmieniłoby to obecny stan siedlisk zajmowanych przez liczne ugrupowania ptaków, płazów i gadów objętych ochroną.

Zabudowa terenów wolnych od antropopresji w obrębie arealów żerowiskowych i lęgowych ptaków zawsze skutkuje kurczeniem się tych kluczowych siedlisk. Wpływa to zarówno na zagęszczenie jak i równowagę pomiędzy gatunkami związanymi z danym siedliskiem, co w konsekwencji może powodować spadek wielkości lokalnych populacji ptaków i wiąże się ze znacząco negatywnym oddziaływaniem inwestycji na środowisko przyrodnicze. Fragmentacja siedlisk ornitofauny wywołana przez antropopresję zmniejsza różnorodność obszaru, co prowadzi do zmiany składu gatunkowego ptaków. W przypadku gatunków takich jak: błotniak stawowy, żuraw, myszołów oddziaływania te spowodują trwałe opuszczenie przez nie dotychczasowych siedlisk. W rezultacie może to stanowić czynnik zaburzający utrzymanie lokalnej populacji gatunków objętych ochroną. Nie należy bagatelizować utraty rewirów awifauny związanej z otwartym krajobrazem rolniczym.

Obecność paneli fotowoltaicznych może zniechęcić ptaki do żerowania w tym miejscu z powodu zajętej przestrzeni i występowania zwartej zabudowy. Elektrownie fotowoltaiczne stanowią barierę psychologiczną (wywołującą płoszenie) jak i środowiskową (poprzez zajęcie terenu). Gros wspomnianych gatunków ptaków stanowią gatunki wykorzystujące w szeroki sposób tereny otwarte (łąki, pastwiska, pola uprawne, ugory czy nieużytki) - jako żerowiska, miejsca zatrzymywania się na trasach migracji lub miejsca rozrodu. Teren ten może stanowić siedlisko wskazanych gatunków przez większą część roku. W przypadku ptaków drapieżnych będących gatunkami gniazdującymi w lasach, a żerującymi przede wszystkim na terenach otwartych i w okolicy zbiorników wodnych, przedmiotowy teren stanowi część ich żerowiska oraz znajduje się w obszarze zasadniczej aktywności tych gatunków w okresie lęgowym. W przypadku błotniaków istotne jest zachowanie obszarów o urozmaiconym krajobrazie, w którym sąsiadują ze sobą płaty różnorodnych siedlisk, z dużym udziałem zbiorowisk otwartych, łąk, zbiorników wodnych.

Obszary przyległe do miejsca inwestycji charakteryzują się obecnością kilku miejsc o złożonych stosunkach gruntowo-wodnych, m.in. w kierunku północnym i wschodnim. Powyższe wskazywałoby, że wybrane lokalizacje stanowią dogodne miejsce bytowania bartachofauny, a pomiędzy ww. zabagnieniami odbywa się regularna migracja. Jednak w otrzymanej inwentaryzacji nie stwierdzono ani jednego przedstawiciela tej gromady kręgowców. Prawdopodobnie wynika to ze źle dobranych dat kontroli terenowej, która przypadła na okres pomiędzy migracjami wiosenną i jesienną. Mimo, że w większości obszary podmokłe zostały wyłączone z lokalizacji paneli to jednak prace ziemne polegające na wykonaniu wykopów pod słupki ogrodzenia oraz kable w terenie o urozmaiconej rzeźbie mogą skutkować nagłymi zmianami stanu wody co w konsekwencji doprowadzi do zniszczenia siedlisk hertetofauny.

Pojawienie się wnioskowanej elektrowni fotowoltaicznej dla wielu zwierząt stanowić będzie m.in. barierę środowiskową wynikającą z zajęcia terenu. Z tego też powodu inwestycja może przyczynić się do częściowego wycofania się niektórych gatunków, przy czym wyparte zwierzęta bez problemu mają znaleźć dogodne rozległe biotopy do rozrodu i żerowania w sąsiedztwie. Typując siedliska zastępcze wskazano jedynie bliżej nieokreślone sąsiedztwo,

pomijając fakt, iż pula dostępnych siedlisk istotnie jest ograniczana w okolicy i nie należy tego zjawiska bagatelizować w ocenie oddziaływań skumulowanych planowanych przedsięwzięć. W raporcie podkreślono, że w niektórych miejscach może dojść do całkowitego zaniku danej fitocenozy. Jednakże patrząc z perspektywy anemochorii oraz sukcesji wtórnej, istnieje duża szansa na rozwój okolicznych fitocenoz oraz siedlisk przyrodniczych w miejscu okalającym planowaną inwestycję. Powyższy wniosek wydaje się nieadekwatny do rozpatrywanej sytuacji, gdyż łąki świeże, na których planuje się lokalizację paneli otoczone są zwartym drzewostanem, zatem w przypadku całkowitego zaniku danej fitocenozy jej odbudowanie na terenach okalających będzie niemożliwe.

Przystępując do analizy tego zagadnienia na wstępie należało ustalić planowane, projektowane, zrealizowane elektrownie fotowoltaiczne w regionie. W analizie oddziaływania inwestycji na przyrodę należy analogicznie jak w przypadku rozważań na temat oddziaływania przedsięwzięcia np. na klimat akustyczny, przyjąć założenia maksymalne. Kluczowym elementem raportu winna być analiza oddziaływań mogących zaistnieć po realizacji wszystkich elektrowni w regionie na komponenty środowiska przyrodniczego. Z uwagi na rozległe przestrzennie ograniczenia wynikające z budowy elektrowni słonecznych w regionie, ocenia się, że bufor objęty analizą winien wynosić winien około 5 km od miejsca realizacji inwestycji zwracając przy tym szczególną uwagę na ustanowione korytarze migracyjne wokół elektrowni graniczących bezpośrednio z projektowaną zabudową, aby unikać tworzenia ślepych zaułków uniemożliwiających ucieczkę zwierzętom w razie niebezpieczeństwa. Analiza oddziaływań skumulowanych projektowanych elektrowni w regionie na przyrodę ogranicza się de facto do krótkiej adnotacji o braku istotnych oddziaływań skumulowanych tego typu przedsięwzięć na migrację płazów, gryzoni z uwagi na fakt, iż elektrownie PV przeważnie nie stanowią dla nich barier w związku z zachowanym prześwitem między ogrodzeniem, a gruntem. Przedmiotowe zagadnienie dotyczące oddziaływań skumulowanych nie zostało rozpatrzone w sposób wnikliwy i wyczerpujący, obejmując różne grupy zwierząt, różne rodzaje oddziaływań (np. wpływ na migrację, dostęp do pokarmu, miejsc rozrodu). Inne, projektowane w regionie farmy fotowoltaiczne, podobnie jak wnioskowane zamierzenie, również stanowiąc będą m.in. barierę środowiskową, ograniczającą ilość dostępnych siedlisk dla zwierząt. W raporcie nie zbadano możliwości wystąpienia oddziaływań na przyrodę mogących zaistnieć po realizacji elektrowni w regionie. W ujęciu skumulowanym planowanego przedsięwzięcia z inwestycjami istniejącymi, realizowanymi, planowanymi należało m.in.:

- ocenić dostępności areału żerowiskowego i miejsc rozrodu,
- zbadać możliwości zaburzenia szlaków migracyjnych zwierząt.

Północne fragmenty obszaru zamierzenia inwestycyjnego znajdują się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego - Zachód (dalej OCHK), w granicach którego obowiązuje uchwała Nr XLIV/636/22 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego - Zachód. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2022 r. poz. 5616). W ocenie tutejszego organu nie można jednoznacznie wykluczyć negatywnego oddziaływania inwestycji na OCHK. Realizacja przedsięwzięcia może wiązać się z naruszeniem zakazów obowiązujących na ww. terenie. Sporządzając raport nie przeanalizowano zagadnień dotyczących tej formy ochrony przyrody. Ograniczono się jedynie do określania jej nazwy, całkowicie pomijając analizę ustaleń dotyczących ochrony czynnej w obszarze oraz zakazów i odstępstw obowiązujących w jego granicach. W związku z tym, należy kierować się zasadą, iż racjonalne wątpliwości co do ryzyka wystąpienia oddziaływania winno się interpretować na korzyść środowiska, a nie na korzyść inwestycji.

Realizacja inwestycji wiązać się będzie z naruszeniem zakazu, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, zgodnie z którym na terenie przedmiotowej formy ochrony przyrody zabrania się „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”. Dane będące w posiadaniu tutejszego organu jak i informacje ujęte w raporcie wskazują na realne i znacząco negatywne oddziaływanie inwestycji na cenne przyrodniczo gatunki. Inwestycja prowadzić będzie do degradacji siedlisk gatunków kluczowych o wysokim statusie ochrony prawnej. Zaproponowana przez inwestora lokalizacja farmy zagraża w istotny sposób lokalnej populacji błotniaka stawowego i żurawia oraz jest sprzeczna z europejską regułą zachowania właściwego stanu ochrony tego gatunku. W raporcie nie wykazano braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody. Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie nie ma podstaw do zastosowania odstępstwa, o którym mowa w art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zgodnie z którym omawiane obostrzenie nie dotyczy „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu”.

Zgodnie z informacjami przedstawionym w ROŚ, nie tylko tereny łąk, będą przeznaczone pod farmę fotowoltaiczną. Teren inwestycji obejmuje również grunty porośnięte m.in. zadrzewieniami stanowiące ostoje bioróżnorodności. Bazując na wynikach inwentaryzacji, to między innymi wokół ww. struktur bardzo często skupiało się wiele gatunków chronionych zwierząt. Wbrew informacjom ujętym w raporcie na temat oddziaływania przedsięwzięcia, sposób rozmieszczenia paneli sugeruje konieczność wycinki zadrzewień w związku z realizacją inwestycji. Zakres planowanej wycinki zadrzewień nie pozostanie bez wpływu na faunę, która jest z nimi bezpośrednio związana. Zadrzewienia pełnią funkcję korytarzy ekologicznych, ale zapewniają także żerowiska i miejsca schronienia i rozrodu np. płazom, ssakom i owadom. Zatem nie można wykluczyć, że realizacja inwestycji nie koliduje z § 4 ust. 1 pkt 3 wspomnianego rozporządzenia, w myśl którego na terenie OCHK zakazuje się „likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych”. Ponadto dokonując rozpoznania walorów środowiska należało ustalić charakter obiektów hydrologicznych w strefie 100 m od terenu inwestycji – w tym m.in. obniżeń terenu położonych na północ i wschód od terenu inwestycji. Zgodnie z mapą topograficzną, oznaczone w tym miejscu obiekty stanowią mokradła, jednak widok ortofotomap wskazuje na okresową stagnację wody ponad powierzchnią gruntu. Oznacza to, że realizacja inwestycji może naruszać zakaz, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia zgodnie z którym na terenie OCHK zabrania się „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych...”. Mając na uwadze występowanie siedlisk lęgowych wymienionych na wstępie gatunków ptaków działania prowadzone w okresie wiosenno-letnim przyczynią się do bezpośredniego zajęcia i zniszczenia potencjalnych miejsc do zakładania gniazd na ziemi oraz pośród drzew. Utrata dogodnych stanowisk lęgowych stoi w sprzeczności z zakazem zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu określonym w uchwale w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu. W raporcie brakuje pogłębionej analizy zakazów obowiązujących na terenie OCHK i zgodności inwestycji z ww. obostrzeniami. Naruszenie zakazów obowiązujących w obszarach chronionego krajobrazu jest usankcjonowane karnie w oparciu o art. 127 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jednocześnie, w kwestii gospodarowania na terenie OCHK, zwrócić należy uwagę, iż do ustaleń dotyczących czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych i wodnych na terenie ww. obszaru należy m.in. „ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i

przydrożnych”, „zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych” oraz „tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia różnorodności biologicznej”. Inwestycja nie będzie sprzyjać kształtowaniu zróżnicowanego krajobrazu rolniczego. Realizacja inwestycji przyczyni się do wprowadzenia instalacji o charakterze przemysłowym, która stanowić będzie nową dominantę i barierę antropogeniczną wnętrza krajobrazowego ograniczonego zwartym kompleksem drzew. Obiekt przyczyni się do pogorszenia naturalności walorów charakterystycznej pagórkowatej mozaiki krajobrazu rolniczego, na percepcję którego składa się mozaika pól uprawnych, użytków zielonych, zadrzewień, terenów podmokłych, zbiorników wodnych oraz zwarty maszyn lasu. Zmieni się oblicze krajobrazowe rejonu. W świetle powyższych ustaleń, informacje przedstawione w raporcie nie pozwalają wykluczyć negatywnego oddziaływania zamierzenia na OCHK. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Zatem jednym z celów, dla których został utworzony obszar chronionego krajobrazu jest także zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu jako mozaiki różnych ekosystemów. Jest to jedna z form ochrony przyrody, której zadaniem jest ochrona przed utratą wartości przyrodniczo krajobrazowych oraz przed ich zniszczeniem. Sposób gospodarowania na tym terenie powinien być prowadzony w sposób zrównoważony i nie pogarszając stanu istniejącego. W granicach ochk grunty rolne i leśne powinny być wykorzystywane gospodarczo, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Realizacja inwestycji będzie ingerowała w dotychczasowy sposób użytkowania terenu, jak również przyczyni się do zmian w krajobrazie rolniczym. Przekształcenie otwartego użytku zielonego z licznymi podmokłościami zadrzewieniem będzie wiązało się z zabudową panelami fotowoltaicznymi łąk, a w konsekwencji spowoduje zmianę użytkowania tych gruntów. O ile samo postrzeganie krajobrazu często opisane jest w literaturze jako subiektywne, to niewątpliwie farma fotowoltaiczna nie stanowi typowego elementu krajobrazu rolniczego z uwagi na swój przemysłowy charakter. Ponadto instalacja PV z pewnością nie zaspokaja potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Tutejszy Organ, przed wydaniem niniejszej decyzji, poprzedzonej przeprowadzeniem oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, wziął pod uwagę:

1. wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
2. ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
3. wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa.

Odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie jest przesłanką zobowiązującą do wydania decyzji odmawiającej ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 20 lutego 2014 r. sygn. Akt IV SA/Po 1214/13 wskazuje, iż „wiązący charakter stanowiska zajętego przez organ uzgadniający wyraża się w niemożności wydania decyzji pozytywnej w przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, a także w niedopuszczalności określenia w decyzji pozytywnej warunków realizacji przedsięwzięcia w sposób odmienny niż uczynił to organ uzgadniający”.

Ze zgromadzonej dokumentacji nie można jednoznacznie wywnioskować, że planowana inwestycja nie będzie w żaden sposób negatywnie oddziaływać na siedliska i populacje zwierząt oraz krajobraz. Odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w oparciu o ustalony stan faktyczny sprawy, przyczyni się do zabezpieczenia

środowiska, krajobrazu oraz mieszkańców przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem inwestycji.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE:

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie za pośrednictwem Wójta Gminy Mrągowo, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję (art. 127a kpa). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Otrzymują:

1. Wnioskodawca: Maestro Investments Sp. z o.o. – pełnomocnik Inwestora Pani Mariola Surma, Instytut OZE sp. z o. o., ul. Skrajna 41a, 25-650 Kielce
2. Strony postępowania poprzez obwieszczenie — zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś.
- 3.a/a E.R-K.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mrągowie.
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie.